

KALAPUTXI

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIXA 2017ko martxo 170. zenb.

ABERRI EGUNA 2017

Auro Ansorregirekin
37 urteko Korrikaldia errepasatzen

BADATOR KORRIKA

- Lan-istripuak, hausnarketaren ildotik
- Kofraixa Zaharra berrixa zanian
- Raul Blancorekin hizketan
- Goazen terapiara sexu-enearekin

10
urte

pinpirin

estetika zentroa

reflexologia
masajeak
presoterapia
pedikura
manikura
depilazioak
aurpegiko tratamenduak
gorputzeko tratamenduak
...eta gehiago

*eskerrik asko 10 urte hauetan nigan
konfidantza izan duzuen denoi!*

Barrenkale 9, behea • Mutriku • 943 02 91 34 - 650 341 768

- ▶ Etxea apaintzeko proiektuak
 - ▶ Altzariak
 - ▶ Sukaldeak
 - ▶ Leiho mistoak (egurra eta aluminioa)

Errenteria auzoa, z/g · ONDARROA

Tel.: 94 683 18 07 · e-posta: barrueta@barruetabena.com

Telefonoak

Osasuna

Larrialdiak.....	943 46 11 11
Anbulatorioa.....	943 60 43 00
DYA zentrala.....	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Botikak	
Lasuen-Elezgarai	943 19 50 26
.....	626 611 392
Lon Apraiz	943 60 32 50
.....	630 05 50 97
Amaia Zalduegi	669 26 22 01
Hiart Burgoa	667 33 88 90

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Anai Arte	943 60 34 10
Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Eguneko Zentroa (Deba).....	943 19 23 60
Turismo Bulegoa	943 60 33 78
Bake epaitegia	943 60 70 49
Kiroldegia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz pilotalekua	943 60 41 91
Ur Partzuergoa	902 30 22 22
Zakarrak eta traste zaharrak	943 70 07 99
Posta zerbitzua	943 60 30 44

Irakaskuntza

Goizeko Izarra Ikastola	943 60 36 75
San Miguel Ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 35 45
Udal Euskaltegia	943 60 37 80
Udal Musika Eskola	943 60 37 80
Haurreskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

ANSOLA taxia	638 672 383
ANTON taxia	666 221 999
XABI taxia	656 289 026
Lurraldebus	943 41 52 08
Pesa Autobusak	902 10 12 10
BizkaiBus	902 22 22 65
EuskoTren	902 54 32 10
Loiuko Aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Parrokia	943 60 39 87
Bikario etxea	943 60 39 88
Santa Catalina eleiza	943 60 32 00

Iritzixa

Garbiñe Garagarza Lekube

UMOREAK BADITU BI AURPEGI!

Hau da marka gero! Nor garen eta nongoak garen esan digute orain arte, eta orain zeri barre egin behar diogun ere bai?! Suposatzen dut denok dakizuela zeri buruz ari naizen, beraz ez naiz luzatuko eta gai horren inguruan burutik pasa zaizkidanak plazara-tzeko aprobetxatu ditut lerro hauek.

Euskaldunok umorerik ez daukagula entzuteaz, aspertu ere egin naiz, batez ere, espainolengandik (ezagun, lagun eta ezezagunen ahotik)... eta umorea erabiltzen dakigula erakustean, gaizki iruditzen zaie?!

Nekaneak, Patxiak, jatunak, estetika xelebredunak (kopen- tean aizkorakada dutenak, esaterako), astopotroak, kaxeroak, azento barregarria dutenak... nahi dutena eta gehiago esan izan dute espainolek euskaldunei buruz urte luzeetan, eta mintzen zenari, umore falta leporatzen zioten... eta orain zer? Euskaldunek espainolen estereotipotzat txoniak eta fatxak aipatu eta ia zerua lurrera jausi?! Mesedez!

Umorezko saio baten baitan esandakoek min egin dezakete?! Bai, jakina! Umoreak mugak izan beharko lituzke?! Nik uste baietz. Kontua da, nork jartzen ditu muga horiek?

“Zuri barre egitea ondo dago (eta zuk ere barre egin beharko zenuke), baina ez gero niri barre egiten ausartu!”. Hori da ikusten dudana mezua, eta ez nago prest mezu horri men egiteko.

Euskal Herria politikoki espainiaren menpe dagoela ezin ukatu, momentuz, behintzat. Baina euskaldun izatea eta sentitzea ez da menpean hartu daitekeen zerbait, eta berriak bestela pentsatu arren, umorea egiteko beraien arauen arabera jokatu behar izatea gehiegitxo iruditzen zait.

Eta ez hori bakarrik; barre egiteagatik gaizki sentitu eragin nahi izan digute eta asko barkamena eskatzera behartuta sentitu direla esango nuke. Zergatik, ordea? Manipulatutako hamar minutuko bideo zati batengatik? Umore saio baten euskaldunok espainiarren irudiaren inguruan berrikeria egiteagatik?

ETBk ere programa erretiratzeko erabaki hartu du... erabaki okerra, nire ustetan. Azpituak jarri eta programa osorik ikusteko aukera ematea proposatuko nuke nik, minduta sentitu diren espainol guzti horiek saioa osotasunean ikusi eta ulertu ahal izateko. Eta programa hasi aurretik, honakoak gogoraziko nizkieke: “gauzak umorez hartu behar dira”, “norbere buruari barre egitea baino gauza sanoagorik ez dago”, “umoretik eginda egonik ez duzu ba txartzat hartuko!”, eta abar eta abar... ezagunak egin beharko litzaizkieken ohartxoak, alegia.

Gainera, kontu horri hainbeste jira eta buelta ematea ere utzi beharko geniolake uste dudanez, ez dut energia gehiago horrelakoetara zuzenduko. Ez dago ba benetan berrikeria egitea eta konponbidea topatzea behar duten gauza garrantzitsuagorik!

Argitaratzailea **Karenka komunikazio elkarte**
Barrenkale 12, behe - 20830 Mutriku Tel. **635 748 393**
e-posta kalaputxi2001@gmail.com
Bloga www.kalaputxi.blogspot.com
Laguntzaileak **Mutrikuko Udala** eta **Gipuzkoako Foru Aldundia**
Kolaboratzaileak **Iñigo Andonegi, Josu Larrañaga, Sexuenea, Bai Txo!, EMA, Txantxangorri.**
Tirada **2.200 ale** Lege Gordailua **SS-787/01** ISSN **1579-4792**
Inprimategia **EUSKALINPRI** Banaketa **Kalaputxi**

Kalaputxi Herri-Aldizkarixak
Erakunde hauen diru laguntza jasotzen du:

Mutrikuko Udala

Gipuzkoako Foru Aldundia

Nahia

Txikitatik ezagutu ditugu zure jolasgura, zure umorea, zure musika zaletasuna, zure dantza eta saltsa. Txikitatik ezagutu zaitugu. Sekula ez genuen pentsatuko holako sekretua zeneukanik barruan, Nahia.

Umetako liburuetan ikusi genituen bizkarrean mundua zeraman gizona, harresi baten aurrean geratutako egurrezko zaldia, giza gorputza zuen zezena, begi bakarreko erraldoia. Era berean erakutsi diguzu indarra zela zure sekretua, Nahia.

Badakigu koadroa paretatik kentzean, itzala geratzen dela. Maite diren gauzek euren itzala uzten dute. Arraroa, baina, maite diren gauzek, koadroek bezala, argiagoa den itzala uzten dute. Horrelakoa da zuk utzi diguzuna, Nahia.

Nola diren gauzak, ikasle hasi eta irakasle amaitu duzu. Zuk erakutsitakoa da bizitzari begiratze-ko modu bat behar dugula, itxaroten jakiteko modu bat, begietara begiratzeko modu bat, eskutik heltze-ko modu bat, amets egiteko modu bat. Zuk erakutsi diguzu egunari aurrez aurre begiratzeko ahalmenari deitzen zaiola indarra. Horixe lortu duzu, Nahia.

Lore gainean euri tanta bat bezala, itsaso urdin-berdez ziprztindutako musu bat, hitz goxo batzuk eta osorik estutuko zaituen laztan bat, horixe da zuretzako gordeko dugun oparia. Zure irribarreak, zure begirada jolastiak, zugandik jasotako indarrak, lagunduko digu bidean. Horixe da guretzat oparirik ederrena, Nahia

Goizeko Izarra Ikastola

Nahiarentzat

Batzuk txikitxatik eta beste batzuk ez hain txikitxatik, danok hazi gea zure onduan, zure barre zoro, alaitxasun, txorrada, hasarrien eta kanten... artian. Jakin zureaitxik geau zakun oroitzapen danak onak besteik ez dala, nahiz ta zure azkeneko urtiak gogorak izan. Beti egon zea gauzaik txarrenai ere barre bat erakusten, ta zureitxik ikasi deun gauza danetatik horixe izan da gehixen markau gaitxuna.

Guk ezagutzen deun pertsona danetatik zeu zea geure eredu onena, aurrian ipiñi zatzun oztopo danai adoriakin aurre ein diozu, iñoiz atzerapausoik eman gabe. Ta oaiñ geuri tokatzen zaku zuk erakutsitxakua erabiltzia bizitzan. Hain pertsona haundixa izan zea, holakotxe hutsunia laga dezula, ta inok ez deu beteko hutsune hori, ez dakazulako parekoik. Ta pasa deun anekdota danetatik, geure arteko hainbat ezizen politx geau zatzuz: kiriki, garnier, trapos, txaketa, estropajo... ta holako hainbeste txorakerixa.

Beti egon izan zea edozeiñi barre haundi bat ateatzeko prest, ta zure hitz majikuekin eta txorakeixekin bestioik animatzen. Egunik illunenak argitzeko kapaz izan zea, ta eziñezkuak ematen zeuen gauzak ein ditzuzu. Ez zakazun pazientziaik margotzeko, baiña gure momentu asko koloreztatzeko kapaz izan zea.

Amaiera arte egon zea jo ta ke, baina gauzak batzuetan ez dia ertetzen nahi bezela. Iñok ez zoan espero hau pasatzia zu bezalako pertsona bati. Iñok ez doalako merezi hau, ta zuk gitxio.

Azkenaldixan ez deu pasau danok denbora berdina zurekin, baiña ez dudau, beti akordau izan gea zure-

Kalaputxixa dantzan zeruan
hegaka hasiz bidaia,
kresal usaina darizu eta
mugimendua alaia,
oroitzapenez blai txipristinduz
gure barneko kanpaia,
zoaz hegoak astinduz gorantz
atzean utziz Atalaia,
GOIZEKO IZAR argitsuena
beti izango zara **NAHIA**.

kin. Ta oain arte zurekin akordau gean bezela, aurrerantzian ere akordauko gea.

Beti izango zea gure parte haundi bat, zozen tokixan zozela.

Bertan ondo egongo zealakuan goz, ta ez dakau dudaik gu zaintzen egongo zeala, berriz zurekin elkartu arte. Plan asko geau zaku pendiente zurekin ein gabe. Desiatzen gozenak etxeko, baina ez dianak izango posible betetzia.

Hau ez da agur bat, gero arte bat baizik. Oaiñ inguruko danon indarrak batuz ein bihar deu aurrea, zeuk ein dezun moruan.

Askok maitxe zaitxugu, gure pirata ausarta!

Kuadrillakuak

Eskerrik asko, Nahia

Kaixo, Nahia:

Amatxoren babes bila ezagutzen nuen neskaxa hura eraldatuta aurkitu nuen, iazko udaran, solasaldi baten aukera izan genuenean. Bizitzarekiko baikortasuna bor-bor ageri zitzaizun, nahiz eta eritasuna kolpeka sumatu barnean.

San Piñastei egunez izan genuen berriro parada berriketaldi luzeago batean murgiltzeko. Udaran nabaritu nuenak irmo jarraitzen zuen zugar. Hain deigarria gertatu zitzaidan zure jarrera, Kalaputxi kideon arteko bileran "karenka" zuri eskaintzea proposatu niela, zabaldu beharra zegoelako zure bizitzarekiko ikasgaia.

Tentuz jokatzera erabaki, eta gurasoekin egon ondoren, proposatu genizun Kalaputxin agertzea. Kolpean onartu zenuen zure minbiziaz nahi zenuen bezala aritzea, guk galderarik egin gabe. Patxadaz ibiliko ginen eta, lana bukatu ondoren, publikatzea gurasoekin adostuko genuen.

Horrela, kontaktaren gidoia igorri zenigun. Ospitaleko hasierako urduritasuna nola alaitasun bilakatu zitzaizun inguruko jendeari eskerrak, hiru ebakuntza eta tratamendu gogorrak pairatu behar izanda ere. Nola familiakoek adierazten zizuten beren barne sentimenduak iazaren arabera, eta nola jabetzen zinen zeu zinela ondoen sentitzen zinena, horrelako guraso eta familia edukitzean. Nola lagunek etortzen ziren etxera, eta barre pila eginez bukatzen zenuten. Eta, bereziki, Dublinetik ordu erdira dagoen Barrestwon herrira egindako bidaia. 200 europar gazte minbizidun elkartu zinetela, haien artean bi Donostiako ospitalean aukeratuak. Ingelesa praktikatu eta egindako lagunak zenituen gogoan.

Idaztankera San Tomas ferian erabaki genuen. Zure lagun-arerioari (horrela erabaki zenuen deitzea) gutuna izango zen, eta honela hasten zinen: Ez zintudan ezagutzen nire errailetatik deidatzen eginez mintzatzen hasi zinenean...

Ez dugu bukatzerik izan. Baina mezua ondo hedatuta zegoela nabaritu dugu azken egunotan. Eskerrik asko, Nahia, emandako ikasgai magistralagatik.

Joakin

Bi ikuspegi...

Otsailaren 23ko plenoan 2017ko Aurrekontuak onartu ziren, EAJren baietzarekin eta B+I taldearen abstentzioarekin. Guztiok dakigu abstentzioarekin, enpatearen aurrean, bigarren bozketa egiten dela eta alkatetzaren botoak biren balioa duela. Ba, beste hainbatetan moduan, halaxe erabaki zen.

Pleno horretan esan genuenez, udalaren egoera ekonomikoa ikaragarri hobetu da, 2011n zorra %118koa izatetik, 2016ko bukaeran, %37koa izateraino. Baten batzuek egin zuten lana majo!

Mutrikuk arazo larriak dauzka gure ustetan, familia asko dago ezin iritsita hilaren bukaerara; 2000 pertsona inguru ateratzen da egunero lanera; herriko merkataritza eta ostalaritza kinka larrian dabil; irisgarritasunean ere, aldapak direla eta, oztopo handiak dauzka hainbat herritarrek batetik bestera ibiltzeko, hainbat etxe huts dago, gazteriak ez dauka irteera egokirik herri honetan, eta beste hainbat...

Onartu ziren aurrekontuek laprastean ikutzen dituzte arazo horiek eta udalaren gaurko egoera ekonomiko lasaiagoan, herri honetako arazoei astinaldi ederra eman beharrean, urterik urte pausoak emanaz, berriro ere, "zuhurtzia" eta "ez dugu ikusten" izan ziren batzuen eta besteen hitzak.

Arriskuari ikaragarritzko beldurra diote, eta bizi-tzan ba ote ezer arriskurik hartu gabe egin daitekeenik? Beldurrak ez du zerikusirik jokabide burutsuekin, ezta pentsatu ere!

Pentsamolde eta jokabide kontserbadorea nagusitu da udalean eta gehiengo dute.

EHBildu Mutriku

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian hirugarrenek adierazitako esan-iritzien erantzukizunik.

Kalaputxi irakurleen gutunak plazaratzen ditu. Datozen ordenean eta espazioak eskaintzen duen aukeraren barruan, moztu edo hurrengo hilerako laga daitezke. Gutunak izen abizenekin bidaliko dira:

Kalaputxi, Barrenkalea 12 behe, 20830 Mutriku edo e-postaz, kalaputxi2001@gmail.com

Lan-istripuak

hausnarketaren bidetik

Gogor eta hurbiletik kolpatu gaitu azken honetan lan-istripu baten ondoriozko heriotzak. Asaldatu egiten gaituzte horietako gertaerek, eta protestarako eta mugiarazteko prestu jartzen. Baina, nahikoa ote dugu hori, laster batean, mailu baten antzera, egunkarietako orrialdeetatik beste heriotza batek kolpatuko gaituenean? Nolako jarrera izan beharko litzateke gurea, izurrite gertatzen ari den arazoa behin betiko desagerrarazteko?

Ekintza eta jokamolde desegokien katebegiez jositako azken emaitza da lan-istripua. Gehienetan ez bada, askotan bai behintzat, giza-faktoreei (pertsonen akatsei) atxikitzen zaizkie gertaera horiek. Eta lan-istripuz hildakoen urteroko kopurua deigarria izanda ere, oso bakanak eta deigarriak dira enpresari arduradunei ezartzen zaizkien zigor eredugarriak, kartze-larenak batik bat. Gehienek isunekin bukatzen dute epaiaren ondoren, eta hedabideen arreta merezi izan gabe. Deigarria izan zaigu, hurbiletik kolpatu gaituen kasuan, egun batzuk lehenago Gipuzkoako Ahalduen Nagusiak enpresa eredugarritzat aipatu izana heriotza gertatutako lan-tokia.

Anekdotak horrek garbi adierazten digu enpresa bateko langileen segurtasuna eta honek beharko lukeen egitura ez dela ikusgarria, eta ez duela lehentasunik ugazabarentzat zein bisitariarentzat eredugarri mailara iristeko. Ez da ulertzen, bestela, gutxira gertatutako heriotza. Ekoizpen ahalmena eta kalitatea dira enpresa eredugarri izateko kontuan hartzen diren ohiko faktoreak. Horiek dira enpresetako sarrera nagusietan era ikusgarrian aurkitzen ditugun ikur eta diplomak, oso gutxitan segurtasuneko agiriak.

Ez dugu esan nahi bost axola zaiela enpresa-buruei euren langileen segurtasuna eta bizitza, ez! Betebeharrean daude aspalditik indarrean dagoen Laneko Segurtasun Legea, eta, arrisku handieneko arloei lehentasuna emanez, hura zehazteko etengabe agertzen doazen beste zenbait arau. Esan dezagun ondo hornituak gaudela legeez, baina aplikatzerako orduan ez gara hain trebeak, ez gara eredugarriak, ez da gutxiago ere. Segurtasuna barneratzea falta zaigu, ekoizpena eta kalitatea barneratzen ditugun maila berean.

Lanpostu bakoitzaren arrisku-analisia egitera behartzen du legeak, eta, jakina, arriskuen arabera neurriak hartzen. Baina gutxi dira bere baitan teknikoz osatutako segurtasun taldeak dituzten enpresak (langile kopuruak ere badu zerikusia), eta hartara prestatutako kanpo-enpresak kontratatzen dituzte lan horietarako. Dokumentazioak prestatzen dituzte, enpresari entregatu, eta ondoren behar lukeen langileen eta buruen formazioa oso kaxkarra izaten da gehienetan; batzuetan soilik buruei ematen zaie, langileek

ekoizpen orduak galtzen dituztelako formatzean. Arriskuen arabera neurriak hartzen iristen dira askotan, baina neurri horien erabilpenen jarraipena egitera..., hori beste kontu bat da. Langileek neurri horiek ez erabiltzeagatik datoz arestian aipatutako giza-faktoreei atxikitako zergatiak. Madrilgo segurtasun ikuskatzaile batek txantxetan zioen honakoa: Enpresaria negu gorrian langile bat goizeko bostetan edo lehenago bere bikotekidearen albotik atera eta seietarako enpresan fitxatzeko jaikiarazteko gai bada, ez da izango gai, ba, lanpostuari dagozkion neurriak erabiltzera behartzeko? Eta, hala da. Segurtasunari beharrezko garrantzia eman eta eskatzen dituen egitekoak abian jartzeko borondate sendoa hartzea besterik ez da behar.

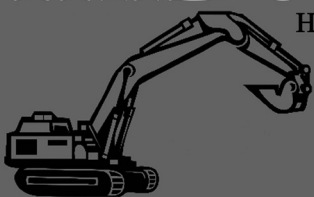
Azpikontrataz maiz esaten da oso baldintza kaxkarretan egiten dutela lan. Eta egia izan arren, ondo araututa dago nola jokatu behar duten kontratatutako enpresari. Ez lukete enpresari sarrerarik izango euren egin beharreko lanaren analisia ondo eginda ez balute, eta langileek balorazioaren informazioa eta formazioa jaso ez balute. Enpresa kontratatzaileak du azaldutako dokumentuetan ezarritakoaren jarraipena egitearen ardura, baita lana hasi baino lehen segurtasun-neurriak hartuak ote dituzten eta, ondoren, praktikara eramaten ote dituzten behatzearena ere.

Ugazaba edo enpresariez aritu gara lantokiko segurtasun-arduradun gisa azalduz, baina enpresaren barruan bestek ere badu ardurarik; langileen ordezkari sindikalak, adibidez.

Hauek dira langileen interesen defentsan aritu behar direnak, eta horien artean lan-segurtasunaz. Askotan gertatzen zaie, enpresariei bezala, beste alor batzuek dituztela ikusmiraren lehen planoan, hain zuzen ere, enpresari berdintsuak: arlo ekonomikoa zein ekoizpen edo produktibitatea. Maila baxuagoan segurtasun kontuak. Enpresariarentzat borondatea bada hitz magikoa, sindikalistarentzat formazioa dela esan daiteke. Hogeita urteak daramatza lege orokorrak indarrean, eta langile ordezkarien lan-segurtasunari buruzko formazioa oso makala dela esan dezakegu. Liberatuak izaten

ANDONEGI

HONDEAKETAK S.L.

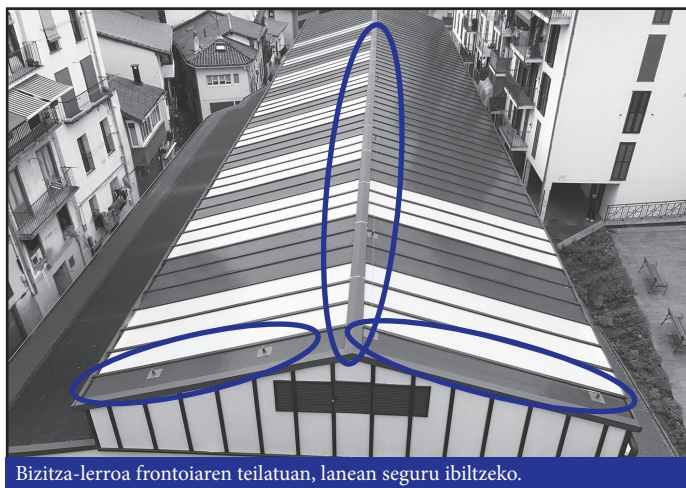

MUTRIKU
TEL. 635 73 69 57

BERISTAIN

DENDA LURRINGEGIA ESTANKOA

Barrenkale, z/g
943 60 35 44

Bizitza-lerroa frontoiaren teilatuan, lanean seguru ibiltzeko.

Teilatura igotzeko eskailerak, babes-neurririk gabeak.

dira jakitun ekoizpen mota bateko segurtasun gaiez, baina horiek noizbehinka agertzen dira lantokietan, eta oso zaila egiten zaie lanpostu konkretuen lan-baldintzak ondo eza-gutzea. Beraz, lantokiko segurtasun-taldeko partaide diren sindikalistak esfortzu berezi bat egin beharrean daude lan-istripuak ezabatu nahi badira. Istripu denak aztertu behar dira, eta ondoren neurriak hartzera behartzen du legeak berriro errepikatu ez daitezen. Baina urrats bat aurrerago joan beharra dago. Istripua gauzatu gabe, "eskapadetan" edo intzidenteetan jarri behar dugu arreta, eta istripu bezala tratatu. Heziketaren bidetik abiatu beharra dago, langilea elementu klabetzat hartu eta aginte maila guztietan daudenak inplikatur segurtasunaren bidetik. Zenbait istripu ekidingo genuke horrela.

Baina berriro diogu: formazioa eta formazioa, bai lege arloan bai teknika arloetan. Gaitasun maila bat ez izatean, egin legelari eta teknikarien lagun, eta sindikatueta badaude horiek.

Ezin ahaztu, azkenik, berebiziko garrantzia duen pertsona, segurtasunik ezaren ondorio larriak pairatuko dituen: Langilea.

Enpresa baten, lehen egunean lanera zetorren langileari harrera-gela berezi baten ematen zioten ongietorria. Enpresaren jatorriaren eta egungo egoeraren berri azaldu ondoren, lantokian zeuden babes mota guztien erabilera-aren berri eman eta panel batean letra larriz idatzita zegoen esaldiaren aurrean hausnarketa egiteko denbora bat ematen zioten. Hauxe zen testua: ZEUA ZARA ZEURE SEGURTASUNAREN LEHEN ARDURADUNA.

Egia da, gaur egungo egoeran, langabezia zabaldua dagoen une honetan, ez dela erraza askotan aipatutako ardura horren jabetza maila pertsonalera eramatea, baina hor ditugu inguruan laguntza emango diguten ordezkari sindikalak eta legea. Ez dugu beste erremediorik.

Eta besteok, enpresa baten lan egiten ez dugunok? Izan autonomo, izan negozio txiki baten jabe, edo izan gure

etxean jardunean aritzen garenek? Ez al diegu segurtasunaren begiekin begiratu behar gure eguneroko eginkizunei? Bai, noski! Gure etxeetan lekuak prestatzen ditugu zenbait tresneria sartzeko, eta aulki baten gainera igotzen gara goiko apaleko zerbait eskuratzeko, eskailera ganbaran dugulako. Zenbat istripu larri gertatzen dira gure etxeetan? Denok dakigu horien berri.

Eta hi, harakin, noiz jarriko duk sare-begi metalikoz egindako guantea, hor nonbaitetik ateratako haragi-xerrak moztean? Edo hi, elektrikari, noizko dituk guante edo erre-minta isolatzaileak? Ez al duk hik Tarzanen piura hartzen zuhaitzak inaustean? Orokorrean pila bat ekintza oker ikusiko ditugu segurtasunaren betaurrekoak janzten baditugu. Zenbat balio duen lan bati ekin aurretik lana nola egin pentsatzeari hamar minutu emateak! Teilatuko lanetan aritzen bazara, begiratu frontoiko teilatuan jarritako bizitza-linea lasaitasun eta segurtasunez jarduteko.

Eta gogoratu: norbera da norbere segurtasunaren lehenengo arduraduna.

Gorritxu
autoak

Pol. ANTZOMENDI - Galdona bidea
MUTRIKU ☎ 943 60 31 86
gorritxuautoak@hotmail.com

Edari *biltegia*

Inarrairaege

Tel./faxa: 943603938 · Etxekoa: 943603893 · Sakelekoa: 609413306 · "Mendi azpi" · 20830 MUTRIKU

ETA MAIATZAREN 7an ZER?

Maiatzaren 7an HERRI GALDEKETA egingo dugu Mutrikun. Herri galdeketa erabakitzeko eskubidea gauzatzeko. Guk erabakiko dugu zer nahi dugun.

Galderak eta zalantzak beti izaten dira erabakia hartu behar denean... Zergatik ez galdera bera egin herri guztietan? Herri bakoitzak autonomia izan duelako bere erabakia hartzeko eta herri bakoitzak erabaki duelako zer galdetu norbere herrian. Galdera egiteko hitzak eta kontzeptuak argitzea ere garrantzitsua izan da. Euskal Herria, euskal estatua, independentzia, burujabetza... Zer nolako herria izatea nahi dugu?

Galdera erabakitzeko inkesta egin genuen etxez etxe orriak banatuta. Herritarrek euren aukera egin eta

orriak hautetsontzian sartu zituzten.

Erabaki horretatik bi galdera atera ziren eta, martxoaren 2an eta 4an, 51 herritar elkartu gara, maiatzaren 7an zer galdetu erabakitzeko. Eta hauxe erabaki da, hauxe maiatzaren 7an egingo den galdera: Nahi duzu Euskal Herri independente bateko herritarra izan?

Orain herritarrok galdera horri erantzuteko BAI ala EZ aukeratu behar dugu. Erabakian parte hartzeko unea iritsi da. Maiatzaren 7an Mutrikun ez dela izango jakin baina hala ere botoa eman nahi duenak, alde aurretik eskubide hori gauzatzeko aukera izango du.

Edozein galdera, edozein zalantza argitzeko, **Barrenkaleko lokalean** arratsaldetan edo helbide honetara idatzi: gureeskudago.mutriku@gmail.com
Erabakia gure esku dago.

UGAITZ MUGERZA, BERRIZ TXAPELDUN

Ugaitz Mugerza aizkolari mutrikuarra laugarrenez jantzi du txapela Eusko Label binakako Aizkolari txapelketan, Aitzol Atutxa bizkaitarrarekin bikote eginda.

Hiru bikotek jokaturako finalean, neurri ezberdineko 30 enbor moztu behar izan dituzte, eta horretarako 29 minutu eta 24 segunduko denbora behar izan dute, bigarren sailkatuek baino ia mitua gutxiago. Iker Vicente eta Ruben Saralegi bigarren sailkatu dira eta Joseba Otaegi eta Xabier Orbegoza hirugarren. Final gora-beratsuan, Ugaitzek aizkora ere apurtu du, baina horrek ez dio denbora onena egitea galarazi.

Mutrikuarra eta dimarra, honenbestez, txapelketa honetan txapel gehien jantzi dituzten aizkolariak dira. Gure herriaren historiako urrezko lerro berriak idatzi ditu Ugaitzek. Bejondeiola!

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

ASTIGARRAGA ANAIAK, S.L.U

ERAIKETAK

Tel.: 943 60 40 86 / 667 411 938
e-mail: astigarragamutriku@outlook.es

Txurruka Tteak., 28 beheka - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

ARRAUN TALDEA BAZKIDEAK EGITEN

Jakina da Mutriku Arraun Taldeak trainerua aterako duela aurtengo udan euskal kostaldeko estropadetan parte hartzeko eta gure herriaren izena lau haizetara zabaltzeko. Horretarako, baina, diru kopuru eder bat behar da. Udalak diru laguntza berezi bat agindu die dagoeneko, baina gehiago beharko da. Hori dela eta, bazkideak egiten dihardute. Mutrikuarrok 10 euroko ekarpena eginda, Arraun Taldeko bazkide izango gara eta gure herriko traineruari laguntza handia emango diogu. Gainera, ekimen gehiago antolatuko dute urtean zehar diru baliabideak handitzeko. Adi egon.

LABURBIRA, MARTXOAREN 31n

Martxoaren 31n helduko da Mutrikura Laburbira, euskal zinegileek sortutako film laburren erakusketa. Aurtengoan 8 filmek osatuko dute bilduma, ordu eta hoge minutu beteta.

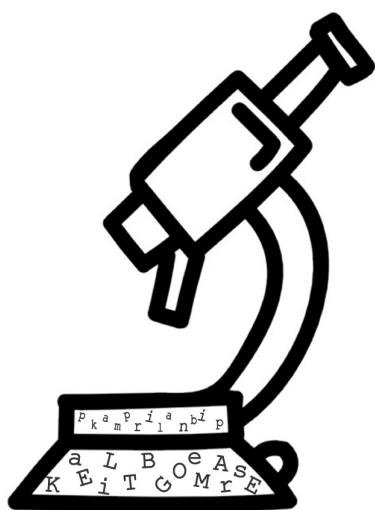
Laburbiran ohikoa izaten denez, filmeen proiektzioaren ostean zuzendari batekin solasaldia egiteko aukera izango da. Aurtengoan, Kepa Sojo laudiotarra izango da gure artean, bere ikus-entzunezkoekin 70etik gora sari irabazitakoa eta Goya sarietara nominatua izandakoa.

Aurtengo nobedadea ikusleentzako lehiaketa izango da, inkestatxoa betetzen duten ikusleen artean nekazaletxe batean bi gau igarotzeko saria emango duena.

ZIRIAKO ANDONEGI IPUIN LEHIAKETA

m i k r o i p u i n a k

MIKROIPUINEN LEHIAKETA

Ziriako Andonegi Ipuin lehiaketa abian da. Aurtengoan, mikroipuinak idatzi beharko dira eta apirilaren 12rako aurkeztu Udal Kultura zerbitzuan, posta arruntez nahiz e-postaz. Gehienez ere, 100 hitz idatzi ahal izango dira, gaia libre dela, euskaraz eta makinaz.

Antolatzaileak izendatuko duen epai-mahaiaren erabaki aldaezina apirilaren azken astean jakinaraziko da Liburuaren Astearen baitan antolatutako eta jakinaraziko den ekitaldi batean.

Lehenengo saria lortzen duen egileak 500 euro irabaziko ditu. Mutrikuar onenak 250 euro. Azkenik, 18 urte azpiko onenak, 150 euro.

100 hitz zenbat diren? Hementxe dituzu 100 hitz. Berri labur hau egiteko erabili da hitz kopuru hori. Hemen duzu, ideia bat egiteko.

**KALBAIXO
JATETXEA**

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 16
MUTRIKU

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

SAHARAKO UMEEN OPORRALDIA

BUELTAN. Bueltan etorri, bueltan joan, bueltan Men-debaldeko Saharara, buelta eman saharar banderari, buelta eman egoerari....

Ikusten denez oso zabala da aurtengo kanpainari ipini zaion leloa. Bakoitzaren eskuetan izango da leloak zer sorrarazten dion pentsatzea.

Apirilaren 1era arte Araba, Bizkaia eta Gipuzkoan 100 harrera familia berri animatu behar dira programan parte hartzera. Hori lortuz gero, 2016ko programan gurera etorritako haur kopuru bera etorriko litzateke aurten ere.

Iazko udan gure artean egondako haur saharar kopuru bera BUELTAN etorri dadin, apirilak 1 baino lehen 100 harrera familia berri lortu behar ditugulako, BUELTAN da Oporrak Bakean 2017 kanpaña. Animatu parte hartzera, ez zaizu damatuko, eta saharar umeek eskertuko dizute.

GARAPENERAKO
LANIKIDETZAREN
EUSKAL AGENTZIA

AGENCIA VASCA DE
COOPERACIÓN PARA
EL DESARROLLO

EUSKAL
FONDOA

Rugby topaketa

Eguraldia lagun ez izan arren, 150 neska-mutil bildu zituen errugbiak berriro ere Mutrikuko San Migel zelaian.

Gipuzkoako federazioak errugbiaren zaletasuna sustatzearren antolatutako topaketa hauetan izandako erantzun ona ikusita, pozik agertzen dira arduradunak eta etorkizun ona ikusten diote kirol honi gurean.

Aurten bi aldiz ospatu da Mutrikun errugbizale gipuzkoarren arteko topaketa, eta esan beharra dago lan bikaina burutu dutela Mutriku Rugby Taldeko partaideek.

Zubi harro egongo zen.

Mutriku eta Ondarru bildu zenitun rugbyan,
Dana ez dala borobilla argi utziz agerian,
Zarautzera zenbat bidai zure lna txikian,
Zenbat ordu ta malaosti Txokon igande goizian,
Urte asko pasa dira danon begixan parian,
Asko zor dizugu egiz gaudenok zure aurrian,
Ona gure esker ona merezi dezun neurrian,
Gure bihotzetan zaude ZUBI, laguneren tokian.

"EUSKARAZ BIZI NAHI DUT"etik "EUSKARAZ BIZI NAIZ"era (I)

MAPA BERRI BAT: euskerari koloria aldatu zaio.

Aztikerrek Euskal Herriko mapa argitaratu du ARGIAN, nun euskeraz hitz egiteko gai diranak eta ulertzen deuenak batuta azaltzen diran udalerriko koloretan, honela: Gorritz, %80-90 baldin badira; laranjaz, %60-80; urdinez, %40-60; berdez, %20-40; eta berde argiz, %0-20 (koloreak originalean; hemen, ilunago edo argiago).

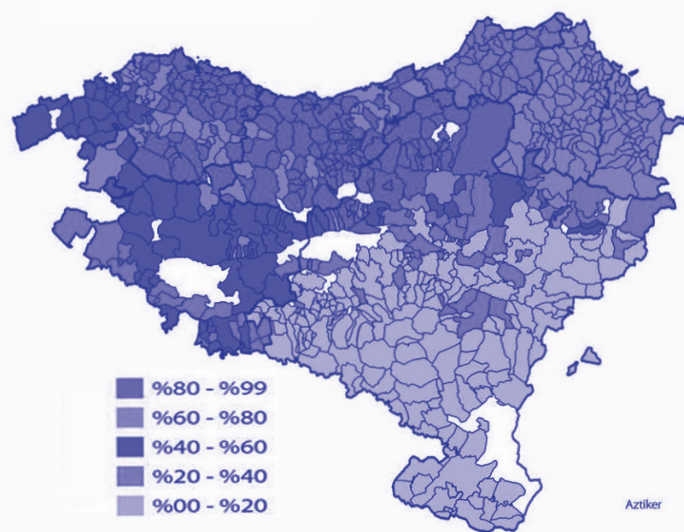
Laburtuz, Gipuzkuan ixa herri danetan ulertzen deu %80k baino gehiagok, ez da ez herri ez hiri bakar bat (Eibar, Irun, Donostia, Erreterria...) %60k baino gutxi-agok ulertzen duenik. Bizkaia gehiena ere gorri edo laranjaz, eta, harrigarria dirudiena, Bilbo eta Ezkerralde osoa ere urdin, %40tik gorak ulertzen dute. Txundituta Arabak uzten gaitxu: ixa osorik urdin (%40-60).

MAPA HORREKIN, paradigma berri bat ari da zabaltzen: nik euskeraz egingo dizut, zuk nahi dezun moduan erantzun eta kitxo. Pentsatuko dezuen bezela, mapan Mutriku gorritz dago, gure herrian erderaz egiten deuen gehixenak ere euskeraz badakixe eta. Ondorixua: danok hitz egin eta elkar ulertu geinkela euskeraz, nahi badegu, jakiña! Baiña, gaiñera, badakigu nahi degula, hala manifestatu izan degulako, dala KORRIKAN, dala "Euskeraz

bizi nahi det"lasterketan, eta abarretan.

Ondorixo garbixa: Mutrikun hitz egin dezakegu euskeraz. Ez pasa gaztelaniara. Ulertzen badezu, ez eskatu neri erderara pasatzeko, zuk belarrixak iriki eta saiatu.

Mapa, ARGIAN: http://www.argia.eus/astekaria/docs/2543/pdf/2543_Argia-28-30.pdf
baitxoelkartia@gmail.com

EGUNERO

Martxoaren 8xa pasatu da. Ondoren bixamunarekin topatzen gera, eta hainbeste galderarekin. Egun hortan, ematen deu, PLASTA! motxila utzi egiten dala, uuuufffffff!, berriz noiz hartuko zain. Ez, lagunok, EZ, berdintasun eta errespetu kontu hau ez da filosofia eta adierazpen kontua, hori ere bada, baiña batez ere JARRERA kontua da, gutako bakoitzari dagokixonean behintzat.

Norberaren jarreretan ipini deu indarra aurten Emakunderen kanpainak, ondo! Eta erakunde bezela dagokixona danen gaiñetik BITXARTEKUAK ARTZIA DA. Horren haritxik, adibidez, noizko Mutrikuko Berdintasun Saila? Munduan zihar, emakumien lan geldialdixak egin dira, "etxe kontuak gelditxuz gero DANA GELDITZEN DA" esanda. Madrilleko Plaza del Solen gose greban egon da otsailaren 9txik emakume talde bat, eta siñadurak batzen Indarkerixaren aurkako neurrixak hartzeko "Con maltrato no hay trato" lelopian. Euskal Herrian, berriz, "FEMINISMOA ZORROZTU" izan da lelua.

Egunerokuari ekiteko, ordia, galderaz bete-bete eginda goz: Aitortzen al dixau gure lagun eta inguruko gizonen geure gogo feministia? Aitor-tuz gero, oraindik ere defentsiban jartzen al dira?

emakumeakmutrikunabian@gmail.com

- Ehundik gora egun daramate greban zaharretxi-etako langillak; hori ez al da gutxiezpena?
- Txiste, kantu, eta abar... matxista eta sexistei zirku-lazua ematen al dixau?
- Gorputz anitz eta desberdinak ontzat hartzen al ditxugu? Goitxik beherako begirada hori...?
- Maitxasun kontuak konplexuak dira; maitxasun erromantikuak laguntzen al digu?
- "Etxeko enplegua", gaur dauan bezela, ez al leuke desagertu bihar?
- Lan kontziliaziua hitz egiten darian, andriengan ala gizonengan pentsatzen da?
- Aitxatasun baja gizon gitxik eskatzen deue; hori zela aldatu leike?
- Indarkerixa eta erahilketen barbaridadiaren aurrian, zela defenditxu?
- Lan prekarietatiak gogorrango jo deu emakumia; kasualidadia al da?

...ETA BESTE HAMAICA GALDERARI ERANTZUNAK AURKITZEKO MODU BAT BIHAR DEGU.

EMAGUNIA Mutrikuko emakume guztiontzako espaziu da! ZATOZ!

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxe: 943 60 31 03

Emakume zein
gizonezkoentzako
**ileapaindegi
berria**
Beheko plazan.

943 60 36 21

nereasolo@hotmail.com

**Animatu eta etorri
ezagutzero!**

BADATOR KORRIKA

Erokeria zirudien hura hogeigarren aldiz abiatuko da Otxandiotik, martxoaren 30ean, eta Iruñean bukatuko da, apirilaren 9an, Euskal Herriko herrialde guztiak zeharkatu ondoren. Hasiera batean indar politiko guztien gogokoa izan ez bazen ere, gaur egun, ia indar guztiek hartzen dute euskararen aldeko ekintza garrantzizkotzat. Urteetan atzera egin nahi izan dugu, orduko ikuspegitik begiratzeko asmoz, eta Mutrikuko antolakuntzan, beste batzuen artean, urtero ekinean jardun duen **Auro Ansozregi** aukeratu dugu solaskide.

1980ko hartan nola zegoen Mutrikuko AEK?

Garai hartan, dena egiteko zegoen. Gaueskolak martxan eta lanerako gogoa pil-pilean. Beheko plazako eskoletan hasi ziren euskara klaseak ematen. Nik hantxe ekin nion alfabetatzeari. Hurrengo kurtsoan jendea behar zela esan zidaten, eta nekien apurra martxan jarri behar taldeak osatzen zihoazelako. Ondoren etorri ziren larunbatetako UNEDeko euskara klaseak eta Donostiako EUTG-koak, orduko D eta B euskara tituluak ateratzeko. Guztia geure kabuz, eta ahal genuen moduan eginda.

Beheko Plazan zegoen Guraso Elkartean ematen genituen euskara eskolak azpiegitura kaskarrarekin. Hasieratik garrantzi handia eman genion didaktikari. Rikardo Arregiren "Alfabetatzen" liburua genuen euskaldunak alfabetatzeko, eta euskalduntze arloa, berriz, umezurtz geundela esan daiteke. Handik denbora batera ateratzen ziren *Jalgi Hadi* eta antzeko metodo komunikatiboak. Ez genekien ezer, baina ikasteko gosea handia zen. Eskualdea osatu eta Debakoekin batera prestatzen genituen klaseak. Bilerak ere gaueko 10etatik aurrera izaten ziren.

Aspaldiko garaiak nolanahi ere, *Euskal Telebista*-rik gabekoak, euskarazko irratia ere urri. *Zeruko Argia* eta antzekoak erabiltzen genituen. *Euskaldunon Egunkaria* ateratzen zenean, esan daiteke zerua ireki zitzaigula.

Orduko antolaketa ere egungoa baino astunagoa zela esango nuke. Azpiegiturak eta bitartekoak ere halakoxeak ziren. Bizpahiru eguneko Mintegiak Arantzazun, Altsasun, Zestoan... bi urtetik behin AEKren eraketa eta didaktika erabakitzeak. Dena den, ona izaten zen beste errealitateak ere ezagutzea. Euskal Herri zabaleko kideak elkartzeak gure egunerokoari gehigarri bat ematen ziola esango nuke. Niri, behintzat, ikasteko balio izan dit. AEK-n denetik ikastea egokitu zait, eta bizitzan aurrera egiteko balio izan dit.

Nola sortu zen KORRIKA egiteko ideia?

Lehenengo KORRIKA ez zen Mutrikutik pasa, Oñatin hasi zen 1980ko azaroaren 29an eta Bilbon bukatu abenduaren 7an. Gogoan daukat itxapleruak bota genituela KORRIKA hasi zen orduan. Baita elurra izan zela bidelagun ere kilometro askotan. Ondarroan kilometro bat erosi omen genuen, eta Joxe Agustin Paletas lekuko eramaile; omen diot, zeren nik neuk ez baitut oso ondo gogoratzen.

Data horietan Euskaltzaindiaren babesean zegoen AEK, baina bagenekien ez zela luzarorako izango. *Bai Euskarari* kanpaina Euskaltzaindiaren babesean egin zen. Geu ere hantxe izan ginen, eta antolaketan eta eraketan ibilitako jendearen laguntzaz joan omen zen mamitzen KORRIKAREN ideia: Euskal Herria korrika zeharkatu, euskararen lekuko bat eramanez. Zorakeria zirudiena ekintza erraldoi eta bakarra bilakatu dela iruditzen zait. Dena den, irakasleok ere ez genekien zer aterako zer hartatik; nola azaldu ikasleei...!

Nolakoa zen urte haietan Mutrikuko giroa euskararen inguruan?

Urte zailak izan ziren ordukoak, baina, lehen esanda bezala, dena egiteko, eta lanerako grina izugarria zegoen. Lokal propiorik ez, eta, karnabal batzuetan, lokala eskatuz ateratzen ginen kalera, eta eskolak ematen jardun genuen Goiko eta Beheko plazetan; hurrengo astean izendatu ziguten lokala: *matadei* gainekoa, arkakusoz eta xaguz betetakoa, baina, hala ere, ilusioz hartu genuen.

Idazmakina bat eta multikopista bat. Ariketak handik eta hemendik kopiatu, klitxean idatzi eta multikopistan bota. Gaueskolen artean ondo koordinatuta geunden, eta sortutako ariketak, jokoak eta antzekoak trukatu egiten genituen denon artean.

Metodo komunikatiboen inguruan asko jakin ez arren, argi genuen euskara komunikatzeko hizkuntza izan behar zela, eta gure ikasleek hori mamitu behar zutela. Teoriari garrantzirik kendu gabe praktika izango zen gure ardatza. Euskararen unibertsoa gelatik kanpo ere bazela frogatu nahi izan genuen. Euskal kultura ardatz, erdi hilda zeuden kontuekin hasiginen: karnabalak, San Tomas feria...; barnetegirik ez zegoen garai haietan gure herria izan zen barnetegi uda batzuetan, Araba eta Nafarroako ikasleentzat.

Zorionez, gauzak aldatu egin dira, baina gorriak pasarazi zizkiguten. AEK indartsu zegoen garaian, Eusko Jaurlaritzak HABE sortu zuen, eta HABEren eskutik Udak Euskaltegi publikoak sortu ziren zenbait herritan. Nolanahi ere, gu ez ginen euren gustukoak. Euren ikasleek bekak eta laguntzak zituzten bitartean, gurek ez dirurik eta ez laguntzarik. Gogorra izan zen orduko administrazioak eta udaletzeko politiko batzuek gure kontra izan

hitza

herriaren informazioa
herriaren hizkuntzan
herriaren zerbitzuan

ERAIKUNTZAK
©LATZ, S.L.

Igeltseritza orokorrean, Txalet, Erreforma...

Tel. 943 60 44 10 / 670 41 42 23 - 24

Olatz Auzoa, Urrestieta Baserria - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

zuten jarrera. Hori gutxi bazen, urte batzuk geroago Madriletik ere eraso etorri zitzaigun Garzon epailearen eskutik, Ikastolekin, Egunkariarekin eta euskal kutsua zuen guztiarekin, "entramado"-koak omen ginelako diru-kontuak blokeatu zizkiguten.

KORRIKA ez da beti Mutrikutik igaro izan. Zer egiten zenuten halakoetan?

Korrika guztiak ez dira hemendik pasatu. Haietako batean SALTAKA antolatu genuen, herrian zehar gora eta behera eginez jendearen parte hartze eta animazio handi batekin. Garai gaiztoak bizi izan ditu Korrikak ere. EAJren boikota ere ez zen nolanahikoa izan, baina jendeak ez du beti alderdiak esaten duena egiten, zorionez. Gogoan daukat kaleko piboteak kentzen ere ibili izan ginela KORRIKA pasa zedin. Euskal Telebistaren boikota ere jasan genuen, baina, orduan ere, herritarrengan ez zuen eragin handirik izan.

Desorduetan igarotzean antolaketa berezirik egiten al zen?

Egunez eta jendez gainezka datorrela ikusteak hotzikara eragiten du, baina ordu txikitik etortzeak xarma berezia sortzen du nigan. Gogoan dut behin nola eman genion ongi etorria KORRIKari argi-zuziz edo antortzez lagunduta; oilo ipurdia jartzekoa izan zen. Badakit 20. honetan ere barruko korapiloa ez dela askatuko lekukoa ondarrutarren eskutik egon arte. Oso-oso atzera joanda, hasierako haietan, Gurutze Gorrikoak ziren telefonoa zutenak; beraz, zerbait jakiteko KORRIKAn zetorren anbulantziari deitu behar izaten genion, askotan kasu handirik egiten ez baziguten ere; ondorioz, gutxi gorabeherako orduetan ibiltzen ginen. Batzuetan ordubete lehenago ere han izaten ginen zain. Beste behin, guretik pasatzen ez zen batean, SALTAKArekin lotura egin nahirik, Debara iritsi eta Urazamenditik ikusi genuen nola ari zen pasatzen. Gaurko teknologiarekin momentuan dakizu non dagoen. Azpiegitura ere aldatu egin da, normala den bezala, eta errazago da dena. Dena den, KORRIKA guztiek lortu dute nire barrenak mugitzea. Sentimendu hori ez da aldatu urteak pasatu badira ere.

Akatsik ez izateko, nola antolatzen dira Mutrikuko kilometroak?

Nik beti izan ditut sentazio onak herriarekiko, eta parte hartzea handia izan dela esango nuke. Herrian AEK zegoenean, antolaketa aldetik gauza gehiago egiten genituen, baina, hala ere, Mutrikuk nota altuarekin gainditu izan du beti KORRIKA. Herritarrek modu desberdinean hartu izan dute parte: afaria-bazkariak, meriendak, goizaldeko baratxuri-zopak prestatzen..., txapela kentzeko moduko jendea hurbildu izan zaigu horrelakoetan. Hamaika anekdota izan daitezke... Bat gogoratuz, frontoian afaria prestatu genuen batean, elkarte bateko bazkideek bi lapikokada arrain-zopa prestatu zuten. Afaltzeko ordua baino pare bat ordu lehenago konturatu ziren zopa garraztuta zegoela, eta zer egin? Ez dakit zer afaldu genuen, baina ehun lagunetik gora izan ginela, bai. Hitz egiten hasiko bagina, horrelako zein bestelako gertaera barregarriak gogoratuko genituzke.

Egungo antolaketan, jende gaztearen parte hartzea handiago izatea nahiko nuke, ea aurtengoan lortzen dugun.

Kilometro banaketari dagokionez, berriz, Mutrikuri zortzi kilometro dagozkie aurretik ere. Debako errotondan hartuko dugu, apirilaren 5ean, asteazkenez, goizeko bederatziak inguruan, eta Katetxera eramango dugu ondarrutarren esku lagatzeko. Herriko talde desberdinen parte hartzea ia segurua da, kirol, kultur, ikastetxe... KORRIKAn izango dira. Kilometro bakoitza lau-bost zatitan banatu behar izaten dugu; horrekin dena esanda dagoela uste dut.

Lehen AEK-ren ardurapean zegoena, gaur egun Kalaputxik betetzen du, baina herritarrek osatutako batzordea da motorra. Batzorde horretan egiten eta desegiten da guztia. Nire egitekoa, Gipuzkoarekin koordinatzea besterik ez da. Horregatik du hainbesteko garrantzia herritarren parte hartzeak KORRIKA-ren antolaketan. Bilerak, asteazkenean egiten dira Luardon, arratsaldeko 7etan. Beraz, orain arte animatu ez denak ez dezala aukera galdu; bestela, beste bi urte egon beharko du zain!

MUTRIKUKO TANATORIOA

Ntra. Sra.
de Begoña
EHORZKETA

Iriagirre z/g

Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

txirritxa.com

**SAR ZAITEZ GURE WEB ORRIAN ETA
AURKI EZAZU PROMOZIO BEREZIAKI!**

Tel. 946 832 600

Gardotza Industrildea, 3 > 48710 Berriatua > Bizkaia

Kofraixa Zaharra berrixa zanian

Otsaillaren 5eko goizaldian Kofraixa Zaharrak su hartu zean. Azken urtietako Santa Ageda goizik tristiena Mutrikun. *Bentalekua erre zaku!*, bolo-bolo. Bolalekuan, 93 urteko egurrezko jarrilekuak bakarrik ez, askoz gehixo erre zakun mutrikuarroi. Aitxak, amonak, izekok, norperak... bizi izandako pasadizuak tropelka etorri zakuzen burura, bihotzera. Izan ere, momentuek, pertsonak eta tokiek osatzen deue geure izaeria, norperarena eta herrixarena. Horrek dira geure koordinadak. Baiña, noizkua da gaur egun *Kofraixa Zaharra* izenez ezagutzen deguna? Egin daigun urte batzuk atzera...

1922ko ekaiñaren 26xa, goizeko 9ak. Kofraixako 320 sozio edo bazkide baiño gehixo batu dira Lonja Zaharran. Batzarrian, Joaquin Urrestarazu presidentiak azaldu deu kofraixa berrixa ("Nueva Casa Venta") eraikitzeke eskaeria bixaldu diola Fomentoko Ministuari. Interes haundiko kontua da maiñelentzat kofraixa berrixa; bentalekua, eskolia eta arrantzako trepetxuak gordetzeko tokixa ere eukiko ei ditxu. Horregaitxik doz bertan San Pedro Kofraixak dakazen 347 bazkidietatik gehixenak.

Hasierako planuetan 25 metroko luzeria zakan Kofraixa berrixaren proiektuak. 1923. urtian baiña asmua aldatu eta pixka bat luziago egitxia erabaki da, 31 metrokoa. Ez da hori aldaketa bakarra, bi pixu euki biharrenian hiru egitxia pentsatu deue, "para que sirva de almacén de utensilios para los pescadores, quienes pagarán una renta". Beste gauzatxo bat ere diferentia hasierako proiektutik hona, iazko proiektuan kofraixaren aldamenetik metro bateko bidia lagatzia aurreikusten zan, baiña arriskutsua dalakuan moillaren zabalera osua hartzia erabaki da.

1923. urtian eraiki da Kofraixa berrixa, gaur egun *Kofraixa Zaharra* esaten dixauna. Amaitxutakuan -abenduan-, obretan ibillitxako materixala sobratu dala-eta, erabaki da "que en vista de que iba sobrar material después de construir el edificio, acordaron aprovechar dichos materiales en la chabola de Atalaya levantando un piso de que pueda tener mejores vistas el talayero". Orduan ere dana aprobetxatzen zan!

Inauguraziua

Aillegatu da egun haundixa, 1924ko urtarrillaren 13a, domekia. Kofraixak

ondo baiño hobeto antolatu ditxu inaugurazio eguneko ospakizunak. Goizetik itxapleruak eta musika-bandia, kalerik kale -*tocando alegre diana*-. Beste herri batzuetatik gonbidatu asko etorri dira Mutrikura. Goizeko 9,30etan gonbidatuak eta Kofraixako ordezkariak udaletxera jua dira. Bertan, Jose Maria Etxeberria abadiak bandera dotoria oparitu dixue Kofraixakuei. 10,00etan meza nagusixan banderia bedeinkatu eta *Te Deum* ederra kantatu deue. Mezia amaitxutakuan kalia barruna porturantz: bandia aurretik, udal korporaziua ondoren eta hainbat herritar atzetik.

11,30etan Miguel Andres Etxeberria Mutrikuko bikaixuak kofraixa berrixa bedeinkatu deu. Ondoren, hitzaldi ugari: Policarpo Larrañaga (Eibarko bikaixua), Joaquin Urrestarazu (Kofraixakua), Genaro Piquer (Alkatia), Alfonso Txurruka eta Vicente Laffitte diputatuak. Juan Barrenetxea Kofraixako presidentiak ere esker hitzak euki ditxu.

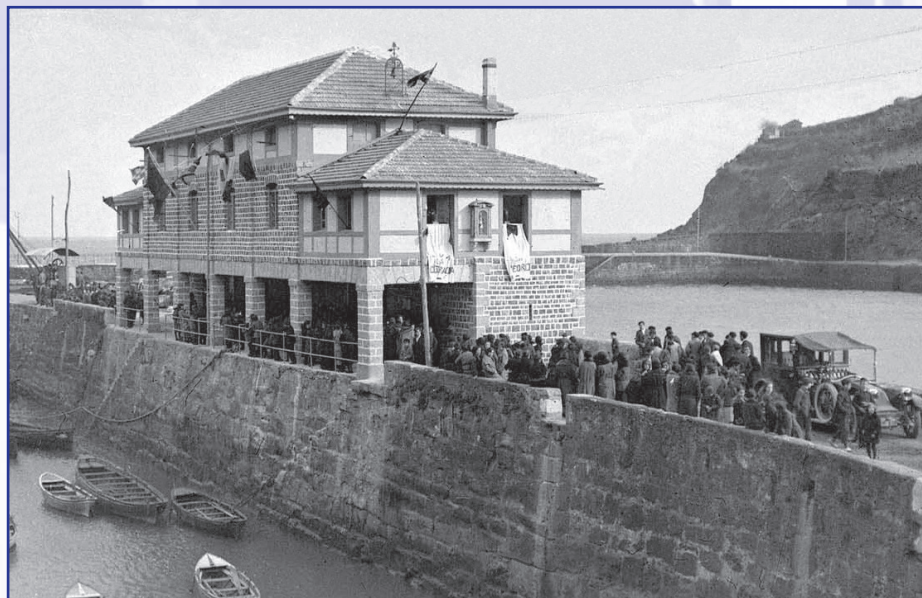
Ordu batetan, 250 bat lagunek majo

bazkaldu deue bertan Kofradixaren kontura. Kofraixako sozio asko ez deue bertan bazkaldu, zer dala-eta? Orain dala bi aste Kofraixak hau erabaki zolako: *obsequiará la cofradía con un banquete a todos los socios de esta cofradía y a todos lo invitados al acto que acudan a dicho fin y a los socios restantes que no quieran tomar parte con cinco pesetas a cada uno de los fondos de esta Sociedad*. Orduko bost pezeta, dirutxua zan-eta!

Bazkalostian, Ondarruatik etorritxako maiñelak eta Mutrikukuak alkarri besarkadia eman dixue, azken aspaldixan bi herrixen arteko ika-mikak alde batera lagata. Txalotzekua!

Arratsaldian, beheko plazan maiñelak aureskua dantzatzen ikusi ditzugu, txistu-danboliñen erritmuan. Eta danak ez dira gazte-gaztiak! Gabeko 10,00ak arte luzatu da jai girua.

"Argia" astekarixak dakarrenez, bixaramunian ere jai giruan segitxu deue mutrikuarrek: *Urrengo egunean ere bazan nork dantzatu, nork oju egin eta nork jai egin bearra ere. Baziok*

bai, baztarren batean "erloju" zarren bat gure arrantzaleak baño "kuerda" gutxiago duena!.

Bentalekua

Lonja Zaharrian, arraiñaren salmentia egitzen zanian, askotan, gorabeheriak egoten zian arraiña zeñek eramango zion erabakitzeko orduan. *Nik altzatu det eskua lehelen!!* 1924tik aurrera, boladun mekanismua martxa jarritxakuan askoz garbixagua izaten zan salmentia. 5,70 metroko diamentruan 30 jarrileku zozen, biribillian, bakoitza bere zenbakixarekin.

Erostailliak bankuetan jarri eta benteruak subastia hasten zion. Preziua "kantatzen" juaten zan, goitxik behera, preziaua bajatzen eta bajatzen joaten zan harik eta erostaille batek botoiari saka egin arte. Orduan lehelen sakatzen zionaren boliak erdira ertetzen zion, benteruak zenbakidun bolia jaso eta zeñen bolia zan, harentzat arraiña.

Erostaillie asko kontserba-fabriketakuak ziran: Busto, Arrasate, Arruti, Yurrita, Marino, Dentici, Calogero Billante, Giuseppe Billante...

Bentalekura arrain-muestria erematen zan, kalidadia eta neurria erakusteko. "Goizeko Izarrak 1.200 kilo, albako antxobia, kiluak 36 grano" edo "Jesus Nazarenok 500 kilo, ostanzeko antxobia, kiluak 38 grano".

Bueno, hola maiñelek esaten zeuen, bentia erderaz egitzen zan-eta, hainbeste italiano egonda... Egunsentixan harrapatutako antxobia izaten zan estimatuena, freskua eta zapaldu gabia. Esan digunez, albako antxoba haundixa zauanian, esaterako, Salvatore Guttadauro siziliarrak besuetako mangia altzatu

eta azpiko antxobia ateratzen zion, bazakixan-eta batzuetan albakotzat ekarri arren ez zala berak billatzen zion kalidadekua.

Dana dala, askotan, fabriketarako arraiña (antxobia, botakarra, txitxarro beltza, atuna...) erosteko enkargua zaken andrazkuak egoten ziran: Eulojia Egurbide "Treñ txiki", Gloria Barrenetxea, Iñes Ozkorta "Kotxorro"...

Benterua edo "kantatzaillia" gizonetzua zan, Kofraixako langillia. Bere lana bentia antolatzea izaten zan: preziua kantatu, salmentak apuntatu... Lehelengo benterua Angel Eizagirre izan zan. Gero hainbat ibilli ziran: Juan Barrenetxea "Txorero", Pedro Ulazia "Zapatazuri", Jose Mari Zene-korta "Xeme", Ponpeio Arreitunandia, Enrique Arreitunandia, Nikaxio Arruabarrena, Jose Agustin Elezgarai "Paletas"...

Benteria andrazkua zan, maiñelen baten alarguna. Bere lana, bentalekua garbitzea, otarrak antolatzea, benterako kanpaia edo sirenia jotzea... Bentalekuan egon zan lehelengua, Trinidad Ozkorta "Kotxorro" (1885-1957). 1923ko abenduaren 15an inauguratu zuten benteria Kofraixan bertan biziko zala: *"acordaron que la habitación construida que se entregara a la Trinidad Oscorta (Ventera) quedando a cargo de dicha Trinidad la limpieza y el aseo de todo el Edificio Social incluso la escuela"*.

Baiña, askok lan hortan Praxedes eta Maritxu ezagutu ditxue. 1931. urtian, Praxedes Lizardik (1890) egindako eskaeria aztertu eta onartu zan: *una solicitud de Dña Praxedes Lizardi, viuda de Dn Jose Ytuarte y Uranga socio que fue de este pósito, quien solicita la plaza de ventera o encargada de este Pósito; accediendo por la mayoría absoluta de los socios la sustitución*

de la que actualmente ocupa Dña Trinidad Ozcorta por verse ya con la familia crecida mientras que la viuda de Ytuarte se halla en situación muy precaria con tres hijos de corta edad. Praxedesen atzetik Maritxu Ituar-te alabak segitxu zion lan hortan, 1973ra arte. Orduan, Eloina Alvarez andria hasi zan lan hortan.

Bestelako erabillerak

Bentalekua ez eze batzarlekua, eskolia eta sariak konpontzeko tokixa ere egon zan Kofraixan.

Hasiera-hasieratik, Kofraixan maiñelen semientzako eskolia egon zan. Eraiki aurretik ere, garbi ikusten zeuen eskolak emateko premixia zaua. Halaixe errazoitzen zion 1922ko proiektuak: *"con el fin de aumentar la cultura general y profesional de los asociados, en la actualidad en su mayoría analfabetos"*. 1925erako 60 ikasle ziharduen Aniceto Eizagirre maisuaren ardurapian. Haren atzetik maisu asko. Maiñel izandako askok goguan eukiko deue Nicasio Otxoa de Angiozar maisu elgetarra.

Azken pixuan –ganbaran– sariak gordetzen ziran. Azkenetako, haladoria ere jarri zeuen sariak errezago altzatzeko. Sare-konpontzailliak udan moilla berrixan egon zeikezen batere arazorik gabe, baiña neguan? Kofraixako arkupietan egoten ziran hasieran, eta gerora, ganbaran.

1982. urtian, ordura arte "berrixa" zan kofraixa, "zaharra" izatera pasatu zan. Bai ba, Astilleroko moillan Kofraixa berrixa egin zeuen-eta.

Josu Larrañaga Arrieta

“El futuro es la memoria”

Dementziak jotako gaisoez arduratzen diren zaintzaileei laguntasuna ematea da helburua.

“El futuro es la memoria” lema, elkarte edo talde berri baten abiapuntua da.

Arlo eta ibilbide ezberdineko jendea bildu da Alzheimerra eta dementzia gaitzak gizarteratzeko asmotan. Borondatezko lana eta boluntario adituak biltzen dituen.

Oso luzatu da gure bizimodua, ondorioz, gizartea gero eta zaharragoa da. Zahartzeak berarekin dakartza askotan osasun arazoak eta horien artean dementziak eta Alzheimerra.

“Alzheimerra gizartearen ardura izatea nahi dugu. Ez dauka prebentzio argirik, sendatuko duen botikarik ere ez dago eta gutako edonori gerta dakioke, beraz, behar diren neurriak hartzea litzateke egitekoetako bat; gaurko gaixoei eta etorriko direnei bizi kalitate hobeagoa izan dezaten”.

Ikerketek diote lau segunduro dementzia kasu berri bat diagnostikatzen dela munduan. Adinarekin batera urrera doan gaixotasuna izanik, datuok diote hirukoiztu egingo dela 2050 urtea bitartean. Egoera txantxetako ez delako, ekintzara pasatzeko ordua dela diote ekintzaileek.

Maitasunak badu garrantzia gaixotasun honetan baina askotan ez da nahikoa. Proiektu honen inguruan bildu direnek gaixo hauen zaintzaileak dituzte beren jomugan. Zaintzaileak zaintzea eta prestatzea da lehentasuna.

Espainia mailako proiektu honek Autonomia Erkidegoa eta Nafarroa ere tartean ditu. Dementzia eta Alzheimerra duten gaixok Espainian milioi bat omen direnez, talde honen helburua milioi bat zaintzaile informatzea eta trebatzea izango da.

Asmo handiko proiektua izateak berarekin dakar, dirutza handia lortu beharra eta horretara bilduko dira gaurtik hasi eta abendua bitartean. CEAFA (Estatu mailako konfederazioa) eta AUBIXA fundazioa elkarrekin ari dira proiektuan. Hurrengo Kalaputxietan proiektu berri honen puntuak zehatzago joango gara aletzen. Baina izango da honetaz berehala jakin nahi duenik. Hona hemen iturriak:

webean: www.elfuturoeslamemoria.com

Facebook-en: [elfuturoeslamemoria](https://www.facebook.com/elfuturoeslamemoria).

RAIKETAK S.L.
SAGARMIÑA

Hondartza 3-4, behea
 31 postakutxa
 20820 DEBA
 Tel. eta faxa: 943 192 249
 Mob. 629 639 685
 629 641 940
sagarmina@sagarmina.com
www.sagarmina.com

Erretiratu aurretik itzuliko naiz Mutrikura

Raul Blanco Basterretxeak (Mutriku, 1966) hogei urte eskasekin hartu zuen abioia itsaso zabala zeharkatu eta Ameriketara garai hartako edozein gazteren ametsa betetzera: Zestalar Ameriketara! Harrez gero, makina bat abioi hartu ditu bere txokora itzultzeko, Beheko plaza-ra, urtero-urtero joan zenetik. Eta laster etxera buelta egiteko gogoa duela agertu du. Dagoeneko 30 urte han, jokalaria 15 urtez, tartean greba zela

Ameriketara joan aurretik...

16 urterekin Bartzelonara joan ginen. Ondoren, soldadutzarekin kunplutura, Bridgeporten kontratua nuenez hara joango nintzela jakinda, Bartzelonara joan nintzen berriz Ameriketarako prestatzera. 1983an abenduaren 20an, abante. Bilbo-Madril-Montreal-New York. New Yorkera ailegatu ginenean... hango errepideak, hango kamioiak...! eta lehenengo jatordua McDonsalzen hamburger bat.

Frontoiko lehenengo eguna?

Frontoira lehenengo aldiz sartzean, hiru mila ikusle, kea, zarata... eta frontoiko koadro osoa: Arratibel, Markoida, Castro... Esperientzia ezin hobea hogei urteko gazteentzat. Eta jokatzeko hasi ginenean, lehenengo egunetan pilota ikusi ere ez! Hango jendetza, hango jokalaria! Gauza haundia izan zen guretzat hara ailegatzea.

Grebaren garaia, oster, gogorra...

Greba garaian gaizki pasatu genuen, noski, eta garai hartan hasi ziren kasinoak. Hantxe hasi zen frontoiaren galbidea. Bizimodua atera behar, eta hango ofizioetan hasi ginen, periodiko partiketan, masajeen, pintaketan... eta horietan guztietan hizkuntza behar zen, ingelesa. Orduantxe hasi ginen hizkuntza ikasten, eta gerora asko balio izan digu.

Eta pilota utzi zenuen 2001ean.

Pilota utzi aurretik altzari fabrika batean ibili nintzen lanean pilotarekin batera, langile mexikarrei itzulpen lanetan. Fron-

toia itxi zenean fabrika manager jarraitu nuen enpresan, hiru asteko oporrak lortuta, han ez baita arrunta hemen beste oporrik izatea. Lan egin bitartean, masaje ikasten ibili nintzen bi urtetan. Ikasketak amaitu nituenean, fabrika utzi eta masajista jarri nintzen.

30 urte Ameriketara, baina Mutriku ahaztu gabe.

Urtero etorri izan naiz herrira. Ni mutrikuarra naiz, Beheko plazakoa. Batzuk Bilbora joan eta ez dira itzuliko. Gu bai. Ni neu hamazazpi urterekin irten nintzen herritik, baina inoiz ere ez dut ahaztu nongoa naizen. Ameriketara frontoira joan ginen, eta zirkunstantziek hara kateatu gintuzten, baina gu ez gara hangoak hemengoak baizik.

Eta itzultzeko asmorik?

Zalantzarik ez daukat. Erretiratu aurretik hona etorriko naiz. Argi daukat. Alabak amerikarrak dira, baina haiek bere bizimodua egingo dute eta auskalo nora joango diren bizitzera. Ni hona etorri eta hemen ere izango dute etxea. Oraingo bikotekideak ere handik etortzeko gogoa dauka, eta, zorionez, Mutriku asko gus-tatzen zaio eta Bartzelona, hangoa baita bera, ez dago hain urrun.

Mutrikutik hara zer eraman daiteke?

Bare-bareko txorixua eta Batzokiko olestia! Hemengorik ez dago han. Hemengo jende arteko harremanik ez duzu han.

Handik hona?

Bizimodua erosoago egiteko gauzak baditugu asko, haize egokitua, kotxe haundiak, ate elektrikoak garajeetan... Baina horiek guztiak laga daitezke hemen bizitzearren. Uste da hango dena dela hobia, baina han ere txakurrak oinutsik!

Zerk harritu zintuen ailegatzean eta ora-indik ere harritzen zaituena?

Dena zen haundia: etxeak, kotxeak, errepideak... baina jendea oso hotza, harremanak egiteko zailak. Arrazakeria ere hasieran eta oraindik ere nabaritzen da euskaraz edo gazteleraz somatzen dutenean "This is Amerika, speak english" entzun beharra izaten duzu.

Ameriketara joateko arrazoi bat?

Merezi du. New Yorken pasiera bat egitea bizi izan behar den esperientzia bat da. Maine kostaldea, Florida... Eta San Francisco aldera joaten bazara, beste mundu bat. California aldea inguru ederra da ardoaz eta bizikletaz gozatzeko. Animo eta, ahal izanda, joan zaitezte Ameriketara, baina bueltako biletearekin.

APALLU
ITURGINTZA

Telf.: 600 316 381 - 943 02 98 61
San Agustín, 3 - Mutriku

apallu@apallu.es

www.apallu.es

Uzuri ELGOIBAR - DEBA
RPS 183/12 optika audio

DEBA, Ostolaza 7 - Tel. 943 19 21 92
ELGOIBAR, San Frantzisko 21 - Tel. 943740359

Goazen terapiara

Hilabete honetan alde batera utzi nahi ditugu iritsi diren galderak eta zalantzak, hauei era pribatuan jada erantzuna eman baitiegu. Oraingoan, guztiei batzuetan aipatzen diegun aukera batez hitz egin nahi dugu: terapiaz.

Aurreiritzi eta beldur asko pizten dira hitz hau entzute-rakoan, baita gorroto eta erresistentzia asko. “Terapiara ni? Ni burutik sano banago!” moduko erantzunak entzutea ez da arraroa bikotera (edo beste harreman batetara) horrelako proposamenak eramaten ditugunean.

Sexologian, behintzat azken urteotan Sexologia Sustantiboan formakuntza izan dugunok, gainera, ez dugu “terapiaz” hitz egiten, “aholkularitzaz” baizik. Baina, tira, teknizismoetan eta desberdintasun finetan sartu gabe, harreman honen abantailaz eta onurez hitz egiteko aprobetxatu nahi dugu oraingo artikulua.

la hitza sortu zenetik mundu psikiatrikoarekin lotu izan da eta honek ez dio batere onurarik egin, mundu psikiatrikoa bera ere filmetako parafernaliatik gertuago irudikatu izan ohi dugulako. Baina, azken finean, portaera eta jarrerak nahiz pentsamoldea garatzeko harreman profesional honen funtsa laguntza harreman bat sortzea da. Arreta hau eskaintzen diguten pertsonen gure bizitzaren beste istorio bat eraikitzen, zailtasunak beste ikuspuntu batetik miatzen eta arazoak erronka bilakatzen laguntzen digute.

Oso eredu desberdinak egon daitezke, bai psikologian bai sexologian hainbat eskola eta ikuspegi baitaude. Hala ere, azken helburua bertara jotzen duten pertsonen ongizatea ziurtatzea, bere kabuz baliatzeko gaitasuna garatzea eta norbere burua eta bere harremanak ulertu ahal izatea da azken xedea.

Hortaz, harreman terapeutiko bat, edo norbaiten ongizatea azken helburua duen harreman bat, ez da:

- Derrigorrean psikologia klinikoaren ikuspegitik diagnosiren bat duten pertsonen jaso beharrekoa.
 - Norbanakoaren ezgaitasunaren erakusle.
 - Bikote baten elkarrezintasunaren frogia.
 - Arazoak kontatzeko espazio hutsa.
- Ondorioz, harreman terapeutikoa bada:
- Zailtasunen bati aurre egiteko laguntza profesionala nahi dutenentzat zerbitzu proposa.
 - Zerbitzura jotzen duen norbanako nahiz taldearen aldaketarako nahiaren erakuslea.
 - Bikote baten elkarrekiko konpromiso eta errespetuaren frogia argia da.
 - Arazoak erronka bilakatu eta zailtasunei aurre egiteko estrategiak ikasteko espazioa.

Hau dela eta, inoiz zailtasunik badituzue, animatu nahi zaituztegu. Hobe da galdera gehiegi egitea gutxiegi baino. Sarritan beldurtu egiten gaitu “terapia” hitzak “arazoari” gehitzen dion pisua, baina espazio hau oso eraginkorra izan daiteke gure barneko “munstro” eta

“deabruak” benetan duten tamaina zein den jakiteko eta hauei aurre egin ahal izateko tresnak eraikitzeke.

Zailtasunen aurrean, galdetzea da irtenbidea. Zailtasunen aurrean, erronka gisa hartzea. Bizitzan zehar ditugun arazoak etengabe gurekin eramatea gehiegizko zama, pisua eta ardura hartzea da. Baita gure sentimendu negatiboek era ez egoki batean leku gehiegi emateko bidea.

Ez dugu esango bizitzan pertsona guztiak pasa behar izango garela noizbait terapiatik. Bai ordea, grina, curiositatea edota beharra sentitzen duten pertsona horiek lasaitasun osoz bila dezaketela laguntza mota hau, beraien onura soilik lortuko baitute. Bidaia oro bezala, ikasteko testuingurua besterik ez baita.

“Si de verdad quieres...” (2013)

Bikote heldu baten terapia saioen abenturak eta iskanbilak umore puntu batetik lantzen dituen filma.

Terapeutak ez du beti asmatzen, baina agian beraiek ere lortuko dute zerbaite egitea...

Galderak edo zalantzak argitzeko: sexuenea@gmail.com

Zirkoa datorkigu kaletik...

Gorri kolorez jantziriko zirko dotorea. Sudur gorriak han eta hemen dantzan, tamaina eta forma anitzekoak eta, gehigarri, mozerro apartak! Denak ezberdinak, denak anitzak, denak bakarrak, baina denak ondo pasatzeko irrika handiaz. Ilusioa, umorea eta magia osagai hartutik kalean ordez, Zabil Plazan batu ginen otsailaren 25ean. Animaliek ere ez zuten huts egin hitzordura, ezta super-heroiek ere, haien indar eta kemena agerian jartzeko. Txantxangorri ere bere jantzi eta bitxi onenekin agertu zen festan. Eta hura bai festa!

Guztira, hirurogeita hamar bat haur batu ginen. Adin, izaera eta ezaugarri anitzeko hirurogeita hamar haur. Honegatik guztiagatik izan zen hain aberasgarria ekintza. Aniztasunak aberastasuna dakarrelako. Elkarri eskuak eman, onarpenaz, eta taldean, Zabileko ateak igaro genituen, Zirkoko ateak. Bazegoen bai, zer hautatu bertan! Alde batetik punterian nola dabilzan erakusteko beta izan zuten txikiek, bestetik, estrategia jokoetan nolako trebeak diren frogatzeko aukera izan zuten, eta azkenik, kirolean aritzeko tarteak ere izan zuten, haien azkartasuna zenbaterainokoa den erakustaraziz, garrantzitsuena baina, talde-lanerako duten gaitasuna izan zen, hau izan baitzen goko txokoetan.

Ekintzaren bigarren alderdian, eskuak apur bat nekatzeko aukera ere izan zuten: kolore ezberdineko puzgarriak hartuta pailazo dotoreak egin zituzten denek, eta buruari buelta bat edo beste ere eman behar izan

zioten pilota edalontzi barruan nola sartu pentsatzeko. Zenbat objektu ezberdin eta nolako ikaskuntza aberasgarriak irten ziren Inauterietatik! Bakoitzak berea eta bakarra, baina denak esanguratsuak!

Txantxangorrik eskerrak ematen dizkizue, egunez egun aberatsago egiten baituzue. Egunez egun zer ikasi ematen diozuelako, zer pentsatu, zer eraldatu eta zertaz borrokatzeko kemen eta adorea. Kolorez beteriko mundua lortzeko borrokatu beharra dagoelako, eskubideengatik eta askatasunagatik hitz egin behar delako, hitz egin behar dugulako, eta oraindik bidea dugulako aurretik, eskua emango?

**...TXUNPA, TXUNPA, TXUNPA, TXUN
ATZETIK JOANGO GARA GU!**

txantxangorrixak@gmail.com

SOCORRO

Zorionak ama, amona, birramona... laurogeita hamar urte! Matxo eta besarkada haundi bat etxeko danon partez!

ANGUSTI

Dagoeneko 83 urte eta beti bezain guapa. ZORIONAK amatxo maitia. Jaso besarkada haundi bat gure partez. Matxe-matxe.

IGOTZ

Gure bihurri txikixari bere bigarren urte-betetzean zorionik beroenak!

IZARO

Zorionak pritzesa! Segi beti bezain alaia eta jatorra izaten.

NOR DA?

Begira ezazu egutegian...

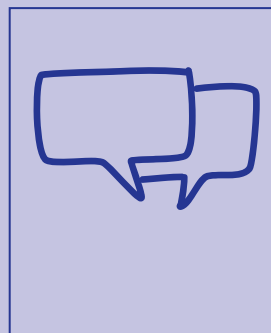
ROSA

Zorionak etxeko denon izenean! Matxo haundi bat zuretzat!

UNAI eta EBER

Zorionak etxeko denon partez, eta segi horrela urte askuan!

NOR DA...

Zure mezuaren hartzailea?

NOR DA?

Ama..., semea..., amona..., laguna..., zuk nahi duzuna!

GARBIÑE

Hemen gatoz aurtenguan ere zorionak ematera, Kotxorro...!

NOR DA...

zerbaitegatik eskerrak eman nahi dizkiozun hori?

NOR DA...

Zorionak ematea merezi duen hori?

ZORIONTZEKO BIDEAK

Argazki bat eta testu laburra bidali:
e-postaz: kalaputxi2001@gmail.com
whatsapp bidez: 635748393
buzoian: Kalaputxi - Barrenkale 12, beheak
eskura: Ansorregi zapata-denda (Erdikokale)

IBARPLAS

leihoaren erreferentzia

Andutz mendiko gurutzean, 1970 urtean
Itziar Egurbide, Miren Beitia, Ma Ines Iñarra,
Arantza Belaustegi, Ma Jose Lezertua, Arantza
Bedialauneta, Arantza Ulazia,
Rosarito Lezertua eta Ma Rosario Urreisti.
(Arantza Ulazia Arrietak utzitako argazkia)

San Miguel eskolan, 1958 urte aldera

Goian, ezkerretik: Rosa Mari Azkue, Rosarito Rementeria, Josefina San Martin, Ana Mari Egaña.
Erdian: Arantxa Eizaguirre, Itziar Maiz, Mari Carmen Ulazia, Transito Dominguez. Behean: Marian
Ulazia, Bibentxi Alberdi, Consuelo Basurko, Mari Carmen Agirre eta Mari Pilar Barruetaña.

Argazki zaharrak erakutsi nahi?

>> kalaputxi2001@gmail.com
>> wathsapp: 635748393
>> Ansorregi zapata denda

ANSORREGI
oinetakoak

erdiko kalea 9
mutriku
943 60 33 42
agerretxo@gmail.com

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

ZAINTZAKO BOTIKAK

(gaueko 10ak arte)

MARTXOA

24tik 26ra Lon Apraiz
zapatu (25) goizean, Lon Apraiz

27tik 30era Hiart Burgoa
31 Amaia Zalduegi
zapatu (31) goizean, Lon Apraiz

APIRILA

1 eta 2 Amaia Zalduegi
zapatu (1) goizean, Lasuen-Elezgarai

3tik 6ra Lon Apraiz
7tik 9ra Lasuen Elezgarai

10etik 13ra Amaia Zalduegi

14tik 16ra Hiart Burgoa
zapatu (15) goizean, Lon Apraiz

17tik 20ra Lasuen Elezgarai

21etik 23ra Lon Apraiz

24tik 27ra Hiart Burgoa

Gauetan: Ana Mandiola Acha · San Agustin, 3 · Eibar · 943820533

martxoak 24 · 22:30 ·Gaztetxean

KONTZERTUAK

LUKIEKN// VULK

sarrera 4 euro

martxoak 31 · 22:00 · Zabielen

LABURBIRA

Film laburren zirkuitoa
+ solasaldia zuzendariarekin

apirilak 1 ·

Berdel Eguna

Batelen Gipuzkoako Liga

apirilak 5, 9:30ak aldera

KORRIKA

apirilak 17, goiz-arratsaldean

Pazko Txiki Galdonan

MENDI IRTEERAK

apirilak 9

Urdiain-Urbasa-
-Pilatosen balkoia-Bakedano

Burumendi Mendi Elkartea

ziriako andonegi
ipu in lehiaketa
mikroipu inak

lanak entregatzeko epea

apirilak 12

KAMARA-MUSIKA ZIKLOA

martxoak 18, zapatua

MUSIKALIS abesbatza

Komenduan, 20:00etan

martxoak 25, zapatua

EASO abesbatza

Parrokian, 20:00etan

apirilak 8, zapatua

Arriola & Barandiaran

Biolina eta Pianoa

Komenduan, 20:00etan

Udal Kultura Batzordeak antolatuta

RAIKETAK S.L.
SAGARMIÑA

Hondartza 3-4, behea

31 postakutxa

20820 DEBA

Tel. eta faxa: 943 192 249

Mob. 629 639 685

629 641 940

sagarmina@sagarmina.com

www.sagarmina.com

egurrezko labean egindako pizzak italiar sukaldeko zapore guztiak

parrilladak · ospakizunak
(ezkontzak, familia-bazkariak, taldeentzako menu bereziak...)

asteazken
iluntzetik
igande
gauera arte

943 60 34 39 - 636 386 016 · ristorante.azkenetxe@gmail.com
Kalbario gaina · 20830 MUTRIKU

Dantzetako algara, txilixo
eta doinuen zorabioan
irrifartsu ibiliko zara
Gure artean,
entsaio, irteera eta jaialdietan
pizgarria izango zaitugu
danbolin eta txistuen
jirabiretan,
eguneroko *Ametza*
eusten lagundu
eta jarraitu bultzatzen
Axuriko dantza etengabea.

Tximeletak bidelagun,
izan zaitez alardeko
poxpolinetan poxpolin
udaberriko bukaezinezko
dantza labur
eta liluragarrian.

Gure Ametsa Dantza Taldea

GALDONAKO JAIAK

Apirilak 14, ostirala
16:30 TUTE TXAPELKETA

Apirilak 15, larunbata
16:30 MUS TXAPELKETA

Apirilak 17, astelehena

- 12:00 MEZA
- 16:30 HERRI KIROLAK
MUGERZA anaiak Vs. JAUREGI-CAÑAMARES
trontzan, aizkoran eta korrika

- Bertsolariak: MAÑUKORTA eta ZEBERIO
- Amaitzeko, GORRITlren ABEREAK

ARKUMEA
ZOKKETATUKO DA!

GALDONAMENDI

Igualatorioarekin eta
Osakidetzarekin
lan egiten dugu

Optika Vitoria
OPTIKA -- AUDIFONOAK

Audioprotesista
egunero zentroan
Audiometriak doan

PROMOZIOA:

Q10

AUDIFONOA

690€

+info

94 613 41 38

mvitoria@cnoo.es

www.optikavitoria.com

Helbide berria:

**>>>Erribera 16<<<
Ondarroa**

Guregana
etortzeagatik
ohial-poltsa
bat opari

POLTSA BATEN
BALIOA
DU